

WANDELING ST.-GERMAIN en QUARTIER LATIN

1

START: Metro Solférino (lijn 12)

Neem de Rue Solférino (tegenover de klok) richting Seine

- voor je zie je de Pont de Solférino. De bruggen hebben altijd een grote betekenis gehad in de geschiedenis en historie van Parijs. Er zijn in totaal 37 bruggen, waaronder 3 loopbruggen waarvan de Pont de Solférino er een is. Uitkijkend aan de overkant staat Thomas Jefferson, Frans ambassadeur vlak voor de Revolutie en later de 3e president van Amerika.

Rechtsaf Quai Anatole France

- rechts zie je Palais de la Légion d'Honneur, waarvan de andere kant van het gebouw nog indrukwekkender is. Het werd in 1787 door architect Rousseau gebouwd voor de prins van de Salm. Tijdens de Commune in 1787 brandde het echter af. In 1878 werd het weer in de originele vorm opgebouwd. Het is sinds 1804 het hoofdgebouw van de orde van het Legioen en Eer (opgericht door Napoleon). Het gebouw heeft een majestueus portaal en een binnenhof met een zuilengalerij. Om dit te zien moet je bij d'Orsay even om het hoekje kijken

2

Musée d'Orsay

Het Musée d'Orsay is een museum in Parijs dat de geschiedenis van de westerse kunst tussen 1848 en 1914 bestrijkt, met een sterk accent op de Franse kunst. Het museum bezit vooral een vermaarde verzameling impressionistische werken.

Het museum is in 1986 geopend in het voormalige Gare d'Orsay treinstation, een kopstation voor de treinen uit het zuiden. De eerste architect die de taak kreeg om een ontwerp te maken voor het Gare d'Orsay was Eugène Hénard. Hij was van plan om een modern station te bouwen, waarbij langs de kant van de Seine industrieel materiaal zichtbaar zou zijn. Dit stuitte echter op hevig verzet van behoudsgezinden zodat de Compagnie d'Orléans besloot een wedstrijd uit te schrijven onder toezicht van een parlementaire commissie. De winnaar van de wedstrijd was de Franse architect Victor Laloux, die eerder ook al het spoorwegstation in Tours in Frankrijk gebouwd had. Het ontwerp van Laloux werd bejubeld vanwege zijn integratie van de metalen overkapping en de stenen gevel. De centrale hal van het station is 140 meter lang, 40 meter breed en 32 meter hoog. Het hele gebouw is 175 meter lang en 75 meter breed. Een indrukwekkende 12.000 ton metaal werd gebruikt voor de constructie van het station, meer dan nodig was voor het bouwen van de Eiffeltoren. Het Gare d'Orsay werd op 14 juli 1900 officieel ingehuldigd tijdens de wereldtentoonstelling van Parijs en het werd aanzien als een meesterwerk van industriële architectuur. Maar het duurde niet lang vooraleer de perrons te kort werden voor de modernere, langere treinen en al in 1939 werd het station buiten gebruik gesteld. In de periode die daarop volgde werd het gebouw gebruikt als parkeerplaats, als een schietterrein, als theaterlocatie, als een ontvangstzaal voor krijgsgevangenen en dan uiteindelijk, in opdracht van Giscard d'Estaing, als een museum.

Bij de vorming van het museum werden kunststukken uit het Louvre, het opgeheven Musée du Jeu de Paume en het Musée National d'Art Moderne in het Centre Georges Pompidou bij elkaar gebracht.

Tegenwoordig worden er nog vier ondergrondse sporen gebruikt, maar dan voor de RER C treinen.

Quai Quai Anatole France vervolgen

- aan de overkant van de Seine zie je het Jardin Tuileries en het Louvre liggen.

Rechtsaf Rue du Bac

Linksaf Rue de l'Université

Rue de l'Université wordt Rue Jacob

Rechtsaf Rue Bonaparte

3

St.-Germain des Prés

De oudste kerk en het oudste gebouw van Parijs is uit de tijd van Merovingers. Childebert liet de kerk bouwen om er de uit Spanje afkomstige relikwieën van St.-Vincent te bewaren. Het was Germain, de bisschop van Parijs, die de kerk inwijdde. Pas nadat Germain overleden was, in deze kerk begraven werd en in 754 heilig werd verklaard, kreeg de kerk zijn huidige naam. De toevoeging van 'des Prés' (weiland) heeft te maken met het feit dat de bevolking vroeger door de weilanden moest lopen om hier te kunnen komen. De kerk heeft het vooral zwaar te verduren gehad ten tijde van de Noormannen. Het werd maar liefst in 40 jaar tijd 4 keer verwoest. Tijdens Revolutie diende het als salpeteraffinaderij en pas in de vorige eeuw werd er een kerktoeren opgezet. Veel van bouw uit de 6e eeuw is er niet meer over, maar van de kloostertuin is nog een gedeelte bespaard gebleven en is open voor publiek. De klokkentoren, het enige oude overgebleven uit de 10e eeuw, is zelfs één van oudsten van Frankrijk.

Boulevard Saint-Germain

- *We lopen één van de bekendste straten van Parijs. De Boulevard Saint-Germain is vaak bezongen en beschreven en dat heeft alles te maken met de kunstenaars die hier in de jaren '70 van de vorige eeuw neerstreken. Zij, waaronder Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir en Picasso, waren stamgasten van legendarische cafés zoals Café de Flore, Brasserie Lipp en Les Deux Magots aan de Boulevard Saint-Germain. De laatste jaren heeft het culturele aspect moeten wijken voor de meer commercieel gerichte winkels, antiekzaken en boetieken. Beroemde modeontwerpers zoals Giorgio Armani, Christian Dior en Louis Vuitton hebben hier hun winkels.*

Doorlopen tot je aan de rechterkant het standbeeld van Danton ziet staan, vlakbij Metro Odeon

4

Cour de Commerce St.-André

Aan de Boulevard St.-Germain, precies tegenover het standbeeld van Danton en metro Odeon, is de toegangspoort van dit legendarische plekje in Parijs.

Even terugkomen op het standbeeld van Danton.

Hier stond vroeger het kantoor van één der bedenkers van de Revolutie. Danton was advocaat en zijn praktijk stond precies op de plek waar nu het standbeeld staat. Met Robespierre, Desmoulins en Marat stippelde hij de eerste lijnen uit van de Franse Revolutie.

Als we oneerbiedig met ons achterwerk naar Danton gaan staan en kijken naar de overkant, zien we de poort van de Cour de Commerce St.-André. Door de poort binnengekomen vinden we rechts op nr.8 de oude drukkerij van Jean-Paul Marat, waar het verboden Revolutieblad l'Ami du Peuple, van de pers rolde.

Het fanatisme en de meedogenloosheid van deze Marat beangstigde veel mensen. Eén van die mensen was Charlotte Corday. Ze zocht op 13 juli 1793 Marat op in zijn huis en trof hem aan in bad. Dit was niet ongevoelzaam omdat Marat veel in bad lag vanwege een huidziekte waar hij aan leed. Met een mes stak ze Marat in de borst en wachtte kalm en rustig op de politie. Tijdens de rechtszaak die volgde op de moord verklaarde zij: 'Ik heb één man omgebracht om er 100.000 te redden'. Vier dagen na Marats dood werd zij onthoofd onder de guillotine. En ook die guillotine heeft hier zijn geschiedenis.

Achterin (ik dacht no. 12) is een binnenhofje met de woning van de uitvinder van de guillotine. Dr. Joseph-Ignace Guillotin, een fanatiek tegenstander van de middeleeuwse doodstraffen die toen werden uitgevoerd, perfectioneerde een hakmes waar eerder een soort patent op was aangevraagd voor het gemakkelijk en snel doden van schapen.

Hier tegenover staat al eeuwen Café Le Procope, het oudste cafe van Parijs. In 1686 opende Francesco Procopio dei Coltelli uit Palermo, hier een koffiehuis nabij een oude Jeu de Boulesbaan. De Italiaan verkocht ook de eerste ijsjes in Parijs, een nieuwigheid die aan het hof in Versailles zeer geliefd was. Toen vlakbij enkele jaren later het prestigieuze Académie Française zijn deuren opende werd het een druk bezocht theatercafe. Het heeft trots een aantal foto's/prenten van beroemde bezoekers in zijn etalage uitgesteld. Enkele van de vele bekende stamgasten waren Balzac, Victor Hugo, Napoleon, Robespierre, Desmoulins, Danton, Marat, etc. Wat zullen hier een interessante én geheime gesprekken hebben plaatsgevonden! De mooiste verhalen gaan rond over dit oude koffiehuis. Zo zou Napoleon ooit zijn hoed hebben achtergelaten als onderpand voor een onbetaalde rekening. De hoed hangt 'als bewijs' ingelijst aan de muur, tja... Trouwens, Danton, Desmoulins en Robespierre zijn alledrie onder de guillotine terechtgekomen, die moordmachine die tijdens hun gesprekjes aan de overkant van hun stamkroeg is geperfectioneerd. Hadden ze toch nooit kunnen bedenken? We kunnen dus met recht zeggen dat we hier, in dit kleine straatje, door de wieg van de Revolutie lopen. Wat een plek!

Loop de Cour St.-André uit tot onder de poort

Linksaf Rue St.-André des Arts

Rechtsaf Rue Dauphine

Na 150 meter links, Passage Dauphine

- *Een oude overdekte passage met vijgenbomen. Er is een mooi plekje voor een rustpauze, l'Heure Gourmande. TIP; heerlijk chocoladegebak.*

Uitlopen, en rechtsaf Rue Mazarin

- *Rue Mazarin, op nr. 30 staat het Hôtel des Pompes, in feite het eerste brandweerkazerne van Parijs. Lodewijk XIV gaf dertig waterpompen aan de stad waarover François Dumouriez de Pérrier, befaamd vanwege zijn vaderschap van 32 kinderen, de leiding kreeg.*
- *Bij de burens op nr. 28 hebben ze ook een bekende bewoner gehad. In 1822 was het François Champillon die hier het hierogliefenschrift ontcijferde met behulp van de Steen van Rosetta.*
- *aan het eind van de straat zie je de vergulde koepel van Bibliothèque Mazarine*

Klein stukje terug en rechtsaf Rue Jacques Callot

Linksaf Rue de Seine

Steek de Boulevard St.-Germain over en vervolg Rue de Seine

- *Recht voor je zie de gebouwen van Palais Luxembourg, maar daar komen we later terug.*

Rechtsaf Rue Saint-Sulpice

Rechtsaf Rue Mabillon

1e linksaf Rue Guisarde

Linksaf Rue des Canettes

- *vanuit de Rue Guisarde komende is rechts aan de overkant op nr. 20 in de Rue Canettes Brasserie O'Neill. Kijk eens naar binnen, het is één van de ouste bierbrouwerijen van Parijs.*

5

St.-Sulpice

De parochiekerk van de wijk Saint-Germain doet denken aan 'werk in uitvoering door de eeuwen heen'. In 1646 werd de eerste steen gelegd op de plek waar eerder een Tempel stond gewijd aan de godin Isis. Pas 32 jaar later was het koor gereed, waarna er vijftig jaar lang niets gebeurde. In 1732 ontfermde men zich over de facade. De zuidtoren (18e eeuw) is nooit afgemaakt. Tijdens de Franse Revolutie onderging Saint-Sulpice hetzelfde lot als zoveel andere kerken en werd het godshuis een overwinningstempel. In november 1799 kwam Napoleon terug van zijn Egyptische veldtochten en hij liet zich in deze kerk lauweren. Zeer het bezichtigen waard zijn de Mariakapel, de Delacroix fresco's en het grootste orgel van Frankrijk met maar liefst 6588 orgelpijpen. Victor Hugo trouwde in deze kerk met Adèle Foucher in 1822. De kerk werd bij het grote publiek bekend doordat ze werd genoemd in de bestseller de Da Vinci Code van Dan Brown. Door de kerk loopt de Lina Rosa, de oude meridiaan van Parijs, en er staat een obelisk wat ongebruikelijk is voor een kerkinterieur, vroeger de Tempel van Isis, genoeg ingrediënten....

Loop voor de kerk langs naar Rue Bonaparte

Linksaf Rue Bonaparte

Linksaf Rue de Vaugirard

Na ca. 500 meter, tegenover de ingang van de tuinen, linksaf de Rue Rotrou

Met de bocht mee naar rechts

6

Odeon

Dit theater bevindt zich in de buurt Odeon, wat ligt in de wijk Le Luxembourg. In 1779 werd het theater gebouwd ten behoeve van de Comédiens-Français, die al sinds twaalf jaar hun toevlucht hadden in de theaterzaal van het Palais des Tuileries. De opening vond plaats op 9 april 1782 door de koningin Marie-Antoinette. Tijdens de Revolutie viel het toneelgezelschap (én Marie-Antoinette) uiteen en werd het theater in 1797 door een ander theatergezelschap overgenomen en omgedoopt in Odeon. De tussenliggende straten zijn genoemd naar grote schrijvers als Corneille, Racine, Voltaire (nu Rue Casimir-Delavigne), Molière (nu Rue Rotrou), Crébillon en Regnard. Langs de Rue de Condé staan vele oude herenhuizen. In het huis op nr. 26 schreef Beaumarchais in 1775 "De barbier van Sevilla"

Rechts aanhouden Place Odeon naar de Rue Corneille

Iets rechts aan de overkant en ga door de hekken naar Jardin de Luxembourg

7

Jardin Luxembourg - Palais Luxembourg

Het was Maria de Medici, die besloot in 1612, na de moord op haar man Hendrik IV, dit bestaande Hôtel om te bouwen tot paleis, omgeven door een prachtige tuin. Als van oorsprong Italiaanse wilde ze graag terug naar haar Toscaanse geboortegrond, maar om politieke redenen was daar niet de mogelijkheid voor. Dus werd hier op deze plek een weelde aan luxe en rust gecreëerd en verruild voor haar toen huidige woning, het Louvre. Volgens zeggen deed deze plek haar teveel denken aan haar man met z'n talloze maîtresses. Het Hôtel en de enorme hoeveelheid grond werd, na aangekocht te zijn van Hertog van Luxembourg, omgedoopt tot Palais de Medici, maar na een fikse ruzie met haar zoon, Lodewijk XIII, werd Maria verbannen naar Keulen waar ze als een eenzame vrouw zal sterven in 1642. Men was haar spoedig vergeten en gaf het Palais toen zijn huidige naam, Palais Luxembourg. Al met al hebben de Parijzenaars het wel aan haar te danken dat deze prachtige tuinen zijn aangelegd.

De tuin heeft maar liefst een oppervlakte van 23 ha. en is een lust voor mensen die gek zijn op beeldhouwwerken en fonteinen. Er zijn twee interessante fonteinen. De beroemdste van de twee is de Fontaine de Medicis, een barokke fontein ontworpen in 1624. Het bevindt zich aan het einde van een kleine

lommerrijke vijver aan de noordoostelijke zijde van het park. Het ligt als je binnenkomt haast direct links. Een typisch Italiaanse ingerichte tuin in het hartje van het oude Parijs, waar alle talen der wereld gesproken worden, het ligt namelijk op steenworp afstand van de internationale universiteit, de Sorbonne.

Ten tijde van de Revolutie werd het paleis van de koninklijke familie ontnomen en werd het ingericht als staatsgevangenis. In 1795 werd het gebouw door de Directoire in gebruik genomen en weer later zal Napoleon hier het Senaat vestigen.

In de 2e wereldoorlog was het paleis het onderkomen van de Luftwaffe. Ze hadden wel een goede smaak die Duitsers, het Ritz was van de Gestapo en het Hôtel Crillon was bezet door de Wehrmacht.

Loop om de fontein naar de crêperie, verlaat het park aan de oostkant

Links aan de overkant naar Rue de Soufflot

8

Panthéon

Op de Mons Lutetius, zoals deze plek vroeger heette, stond al vanaf het jaar 507 een basiliek. Clovis, de eerste Merovingische koning der Franken, had deze basiliek laten bouwen als tombe voor hem en zijn vrouw Clothilde. In 512 werd hier de beschermheilige van de stad Parijs begraven, St.-Geneviève. Later werd de heilige overgebracht naar de abdij naast de St.-Etienne-du-Mont, waar ze bleef tot aan de Revolutie. Dit majestueuze kerkgebouw, met zijn zeer aan de Romeinse bouwkunst herinnerende architectuur, is een uiting van dankbaarheid (en belofte om Geneviève een waardige plaats te geven) geweest van Lodewijk XV, na zijn herstel van een zware ziekte. De koning gaf aan een vertrouweling, markies de Marigny, de opdracht om de oude basiliek af te breken en in 1757 begon met de bouw. Architect Jacques-Germain de Soufflot gaf er de vorm aan van een Grieks kruis, waarvan het middelpunt bekroond is met een 83 meter hoge koepel, steunend op een zuilengalerij. De uitvoering van het werk had nogal wat voeten in de aarde. Geldgebrek, verzakkende funderingen en scheurende muren vertraagden de bouw én versnelde het levenseinde van Soufflot. Het laatste werk is afgemaakt door zijn medewerker, Guillaume Rondelet. Als het dan eindelijk klaar is in 1791 is er weer een probleem, we zitten dan midden in de Revolutie. De Constituerende Vergadering van de Revolutie liet de kerk dan ook meteen omdopen tot 'Tempel van de Faam', daar waar hun grote helden moesten worden geëerd en begraven.

Dit was het begin van vele grote namen die hier hun laatste rustplaats hebben gevonden, enkele hiervan zijn; Soufflot zelf, Voltaire, Victor Hugo, Rousseau, Emile Zola, Braille en de verzetsstrijder Jean Moulin. Er ligt één Nederlander begraven, Jan Willem de Winter uit Kampen (mijn woonplaats). Mede door zijn successen als vice-admiraal en opperbevelhebber in het Franse leger, heeft hij nog een aantal jaren als ambassadeur in Parijs mogen werken. Hij kreeg van Napoleon het Grootkruis van de Légion d'Honneur.

In het Panthéon werd ook het eerste experiment gehouden dat bewijst dat de wereld rond zijn as draait. Het experiment werd in 1851 door de astronoom Jean Bernard Léon Foucault uitgevoerd door een enorme slinger binnen in de koepel te hangen. De pendule verhuisde naar het Conservatoire des Arts et Métiers in het 3e arrondissement, maar verhuisde in 1995 terug naar het Panthéon.

Het Panthéon ligt op de top van 65 meter hoge Montagne-St.-Geneviève. Het silhouet van zijn koepel hoort bij het beeld van de stad zoals de andere grootheden, het Louvre, de Eiffeltoren, de Notre-Dame en de Sacré-Coeur. Het Panthéon verkeert nu (2008) in een renovatie en is alleen van de buitenkant te bewonderen, maar met zijn 22 Corintische zuilen, 110 meter lengte en zijn 83 meter hoogte, is alleen dat al de moeite waard.

loop rechtsom het Panthéon

linksaf Rue Clotilde

9

St.-Etienne-du-Mont

Deze kerk is één van de meest bijzondere kerken van Parijs. De kerk, die werd gebouwd tussen 1492 en 1626, is typisch een samenraapsel van verschillende bouwstijlen. De voorkant, met de drie erg verschillende gevelstukken boven elkaar, laat een vreemde fusie van gotiek, klassiek en renaissance zien. Ook het interieur is zeer bijzonder. Het is over het algemeen gotisch van stijl, zeer hoge ronde zuilen zijn met elkaar verbonden door een tribune.

Wat het meeste opvalt in de kerk is wel de koorgalerij. Deze staat als enige in Parijs niet in verbinding met het schip van de kerk. Het is zeer waarschijnlijk door Philibert Delorme ontworpen. De constructie van het koorhek is in 1537 tot stand gekomen. Wat ook opvalt zijn de twee prachtige wenteltrappen. Het barokorgel en het houtsnijwerk van de preekstoel zijn schitterend.

In de de kerk wordt ook een relikwie van Geneviève bewaard, een fragment van haar doodskist. Toen Attila de Hun tegen Parijs optrok, bezwoer Geneviève om het gevaar af te wenden met boete en gebed. De Hunnen veranderden hun plannen. Tijdens een hongersnood voorzag ze de Parijzenaren van voedsel. Een andere legende vermeldt dat ze haar moeder Gerontia van blindheid genas door haar ogen te bevochtigen met gezegend water. Geneviève leefde streng, bad voortdurend en deed aan liefdadigheid. Geneviève is sindsdien patroonheilige van Parijs en lag tot aan de Revolutie hiernaast in de abdij begraven. De abdij begon te vervallen en Lodewijk XV beloofde op zijn ziekbed een waardig onderdak te bouwen voor Geneviève, het Panthéon. De plannen van Lodewijk gingen niet door want Geneviève kwam helemaal niet in het Panthéon.

Tijdens de Revolutie werden de laatste beenderen van de heilige weggehaald uit de abdij, verbrand op Place de Grève en uitgestrooid in de Seine.

Loop nu aan de andere kant van het Panthéon terug Rue Cujas

Rechtsaf Rue de la Sorbonne

- Ga er maar eens rustig bij zitten, bijv. op de rand van de fonteinen, hier in het hart van Quartier Latin

10

Sorbonne

Sedert het jaar 700 is de buurt rondom de Sorbonne 'ingenomen' door de studenten. De Sorbonne is de oudste universiteit van Europa en gaf de cursussen oorspronkelijk in het Latijn. In 1253 werd de Sorbonne, gesticht door Robert de Sorbonne, een zelfstandig college voor onbemiddelde priesters die theologie wilden studeren. Het aanzien steeg enorm als universiteit, maar door de Franse Revolutie werd zijn zelfstandigheid opgeheven en maakt het deel uit van de Université de Paris. Uit één universiteit werden dertien afzonderlijke universiteiten gesticht. De oude gebouwen werden gesloopt met uitzondering van de kapel van Richelieu. Richelieu ligt hier begraven omdat hij veel heeft betekend voor de universiteit en hij werd in 1622 verkozen tot president van La Sorbonne. Zijn graf wordt versierd met een beeldhouwwerk van Girardon. Enkele beroemde studenten van de Sorbonne waren; Thomas van Aquino, Petrus van Tarentaise (de latere paus Innocentius V), Honoré de Balzac, Victor Hugo, St. Ignatius of Loyola, Luther, Calvijn, Marie Curie en Erasmus. De huidige gebouwen dateren van eind 19e eeuw. De buurt, Quartier Latin, heeft aan deze instelling eigenlijk z'n naam te danken. De vele studenten die hier al eeuwen rondlopen hadden als voertaal Latijns, iets wat met de Revolutie werd afgeschaft. Nu nog hebben de studenten een grote invloed op deze buurt. Talloze cafe's en eetgelegenheden zijn internationaal.

Vervolg de Rue de la Sorbonne

Steek de Rue des Ecoles over naar Place Paul Painlevé

- kijk nog even over je schouder in de Rue des Ecoles naar de gevel van de Sorbonne Universiteit.

11

Hôtel Cluny

Op deze plaats bevonden zich in het begin van de 3e eeuw de Romeinse baden (links zijn de ruïnes te zien). Rond 1330 kocht de abt van Cluny-en-Bourgogne de ruïnes en het omliggend terrein om er een Hôtel te bouwen. Het gebouw zoals we het nu kennen is van tussen 1485 en 1500. De Jakobsschelpen die we op het gebouw aantreffen verwijzen naar de bedevaartsweg naar Santiago de Compostela waarvan ook één van de oudste straten van Parijs, de nabijgelegen Rue Saint-Jacques deel uitmaakt. Een interessante bewoonster was Mary Tudor, de zuster van Hendrik VIII van Engeland. Ze was pas drie maanden met Lodewijk XII getrouwd toen hij stierf. Lodewijk was reeds twee keer eerder getrouwd geweest en twee dochters en geen zoon. Hij was trouwens al in de vijftig, zij pas zestien jaar jong. Frans I, getrouwd met één van z'n dochters en dus troonopvolger, was bang dat deze jonge koningin zwanger was van Lodewijk. Als ze wel een zoon ter wereld zou brengen zou die de rechtmatige troonopvolger worden en hij weer een simpele edelman. Geheel onverwachts bracht hij Mary een bezoek en trof haar aan in het gezelschap van de Engelse edelman, de hertog van Suffolk. De sluwe Frans vertelde overal dat de twee een verhouding hadden en dwong hen te trouwen. Mary en haar nieuwe man werden direct terug gestuurd naar Engeland en Frans I bleef de koning van Frankrijk. Zo deed je dat vroeger..... Van 1600 tot 1681 was hier de pauselijke ambassade gevestigd en een van z'n meest beroemde bewoners was kardinaal Mazarin. In 1833 kwam de kunstverzamelaar Alexandre du Sommerard met zijn collectie er wonen. Bij diens dood in 1842 kocht de Franse Staat het gebouw en de verzameling. Het museum opende in 1844. Als de poort open is moet je even een kijkje nemen op de binnenplaats.

Rechtsaf Rue du Sommerard in lopen

Linksaf Rue Saint-Jacques

Op het kruispunt schuinrechts oversteken Rue Dante

Met een links het parkje in Square René Viviani

12

St.-Julien-le-Pauvre

Dit kleine bijzonder fraai gelegen kerkje, met een mooi uitzicht op de Notre Dame, heeft een geheel eigen karakter en is de oudste kerk van Parijs in zijn oorspronkelijke staat. Sinds de 6e eeuw hebben op dit terrein verscheidene aan de H. Julianus gewijde kapellen gestaan. Eerst genoemd naar Julianus de Martelaar die in de 3e eeuw bisschop van Brioude was. Julianus de Biechtvader, de middeleeuwse bisschop van Le Mans, die ook bekend stond als 'de Arme' (pauvre), dit omdat hij zo vrijgevig was dat hij zelf in armoede leefde. En

tenslotte naar Julianus de Johannier, de veerman. De kerk dankt nu zijn naam weer aan de weldoener der armen. Er worden sinds 1889 Grieks-orthodoxe diensten gehouden. In de 9e eeuw werd het verwoest door de Vikingen. Het huidige gebouw werd tussen 1165 en 1220 in dezelfde periode als de Notre Dame opgetrokken door de monniken van Longpont, een klooster enkele kilometers buiten Parijs. De hoogleraren van de Sorbonne Universiteit hielden hier vanaf de 13e eeuw hun bijeenkomsten, onder meer voor de benoeming van de rector magnificus. Dit tot dat in 1524 studenten zo'n tumult maakten en het meubilair zo ernstig beschadigden dat voortaan alle universitaire activiteiten werden verboden. In 1655 werd de priorij opgeheven en de kerk diende voortaan als kapel van het Hôtel Dieu, het grote Parijse ziekenhuis. Ten tijde van de Revolutie was het een zoutopslagplaats, maar gelukkig werd het in 1826 weer als kerk in gebruik genomen. Er worden heden ten dage veel klassieke concerten gegeven.

Voor de kerk in het parkje, Square René Viviani, staat de oudste boom van Parijs. Deze robinia, gepland in 1602 door de botanicus Jean Robin, is gemakkelijk te herkennen aan de stut die nodig is om hem overeind te houden. De zoon van Jean Robin, Vespasian Robin, plantte in 1636 een exemplaar in Jardin des Plantes in Parijs. Ook deze boom is nog steeds te bewonderen.

Ook oud is de basreliëf uit de 14e eeuw, de oudste van Parijs, die hier altijd aan de gevel heeft gezeten. De basreliëf is nu te vinden aan de gevel op Rue Galande 42, waarom hij verhuist is is mij onbekend. De basreliëf is verbonden aan een oude legende over de naamgever van de kerk. De jeugdige edelman Julian komt tijdens de jacht een sprekend hert tegen die hem voorspelt dat hij zijn eigen vader en moeder zal doden. Julian wil alles op alles dit voorkomen en vertrekt naar het buitenland.

Hij stelt zich in dienst van een prins, verwerft een kasteel en huwt de burchvrouw. De ouders van Julian blijven jarenlang zoeken en vinden uiteindelijk zijn kasteel. Julian is afwezig en zoals een goede gastvrouw behoort te zijn geeft Julian zijn vrouw hun de beste kamer van het kasteel, hun eigen slaapkamer. Julian komt thuis en vindt twee mensen in zijn bed. Denkende dat zijn vrouw daar ligt met een vreemde man steek hij ze in blinde woede allebei dood. Als hij achter de waarheid komt wordt hij wanhopig, verkoopt al zijn wereldlijke goederen en sticht hier aan de Seinekade een hospitaal voor leprapatiënten. Als hij op een dag een vermeende leprapatiënt met zijn boot de Seine overzet, blijkt dat Jezus Christus te zijn, die hem al zijn zonden vergeeft. Deze legende is de basis voor de basreliëf én het stadswapen van Parijs.

Met je gezicht naar de Seine ga links de Rue Bûcherie

- op nr. 37 Shakespeare and Company

Rue de la Huchette

- op nr. 10 heeft ooit Napoleon moet schuilen, dir in verband met zijn vriendschap met Robespierre
- aan de rechterkant zie je het kleinste straatje van Parijs, Rue du Chat-qui-Pêche

Doorlopen tot aan de Boulevard St.-Michel

13

Place St.-Michel

Op Place St.-Michel staat een prachtige fontein, ontworpen door Gabriel Davioud in 1860. Op deze plek zou eerst een standbeeld van Napoleon Bonaparte komen, maar uiteindelijk koos men voor de aartsengel Michaël. Schuin achter je is één van mijn favoriete terrasjes in Parijs, Le Depart Saint Michel.

- Voor een geweldig terrasje, ga rechtsaf richting Seine. Op de hoek is Le Depart Saint-Michel, één van mijn favorieten.
- Metro Saint-Michel (lijn 4) is aan de overkant van de straat